

Railesu

Lesoni

- 1. E vakavulica na iVolatabu na ka kece meda kila me rawa kina nida cakava na ka kece e vinakata na Kalou meda cakava.**
- 2. Eda muria na Veiyalayalati i Karisito ka sega ni vakuria na lawa mai na Veiyalayalati Makawa.**
- 3. Na talairawarawa dina sai koya na kena vakayacori sara ga na ka e tukuna na Kalou ka sega ni veisautaki.**
- 4. Na matanitu ni Kalou sai koya na lotu a tara o Jisu.**
- 5. Sa ulu ni lotu ko Karisito. E lewa na veika e caka ena lotu.**
- 6. Eda qarava na kalou ena sala e vinakata, ena noda cakava na lima na ka e vakarota ka sega ni veisautaki.**
- 7. Na ivalavala ca e tawasei keda mai vua na Kalou ka kauta mai na mate, ia e tiko ga na inuinui.**
- 8. E vakabulai na tamata ena loloma soli wale ni Kalou ni sa ciqomi ena talairawarawa ki na Nona lewa.**

Lesoni 9 - Ni O Sa Lotu Vakarisito oti

Ni oti na nomu vakabulai, e rawa beka ni o yali?

2 Pita 2:20-22

20 Ia kevaka era sa dro tani mada mai na dukadukali ni vuravura oqo ni ra sa kila na Turaga nai Vakabula ko Jisu Karisito, ka sa tao tale kina, ka rawai, era sa qai ca vakalevu e na gauna emuri, era ca vakalailai ga e nai vakatekivu. 21 Ni sa vinaka cake vei ira me ra kakua ni kila nai sala ni valavala dodonu, ka ca me ra kila mada, ka qai lesu tani mai na vunau tabu sa soli vei ira. 22 Ia sa yaco ga vei ira na ka sa vosataka na vosa vakaibalebale dina, Sa lesu tale na koli ki na nona lua, kei na vuaka sa vakasilimi oti me boroboro tale e na lolobo.

1. Era sa lako tani beka mai na nodra ivalavala ca o ira era tukuni ena tikina e 20?
A. Io
B. Sega
2. Na cava e yaco vei ira na tamata era sa vakasavasavataki mai na nodra ivalavala ca?
A. Era se vakabulai tiko ga .
B. Era sa vesuki tale ena ivalavala ca .
3. Ni ra sa lesu tale ki na ivalavala ca, sa vakacava vei ira?
A. E tautauvata ga
B. E ca vakalevu era se bera ni kila a kina na sala ni Kalou

Ni ra sa vakasavasavataki na tamata mai na nodra ivalavala ca ka ra qai digitaka me ra bula tale ena ivalavala ca, era sa ca sara mai na gauna e se bera ni kau tani kina na nodra ivalavala ca. Eda sa yali ni bera ni savata na Kalou na noda ivalavala ca. Kevaka eda lesu tale ka vakayacora na ivalavala ca me noda itovo, eda sa yali. Kevaka eda mate ka sega ni lesu tale vua na Kalou, eda na nanuma tiko me tawamudu ni sa tu vei keda na veivakabulai, ka da solia tani.

1. A 2. B 3. B

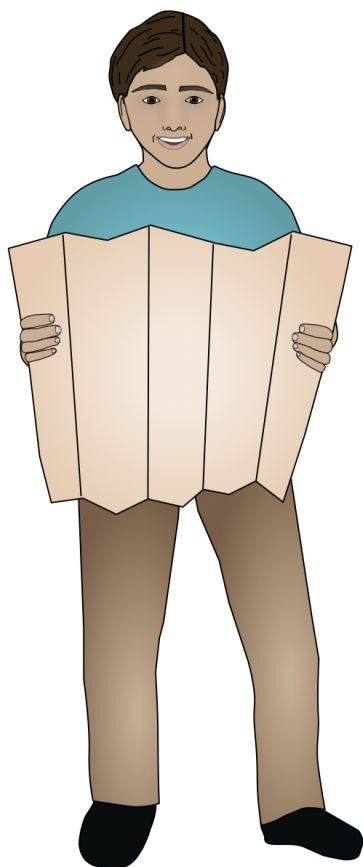
E dodonu mera tiko e vei na vakabulai nira mate?

Kolosa 3:1-4

1 Ia kevaka dou sa vakaturi cake vata kei Karisito, mo dou vakasaqara na veika maicake, sa tiko kina na Karisito e na liga i matau ni Kalou. 2 Dou daunanuma na veika maicake, kakua ga na veika e vuravura. 3 Ni dou sa mate ga, ia na nomudou bula sa vuni vata kei Karisito e na Kalou. 4 Ni na rairai mai na Karisito, sa noda vu-ni-bula, dou na qai rairai vata kaya e nai ukuuku.

1 Joni 1:5

Ia oqo nai tukutuku keitou a rogoca maivei koya, a sa tukuna vei kemudou, ni sa rarama na Kalou, a sa sega sara vei koya na butobuto.

4. Na cava meda biuta kina e levu na sasaga meda kunea?
A. Na veika vakavuravura .
B. Na veika vakayalo .
5. Na cava meda kila?
A. Na veika vakavuravura .
B. Na veika vakayalo .
6. Na bula ni dua na lotu Vakarisito e dodonu me tiko e vei?
A. Ena Karisito .
B. Ena Matavuvale
7. Me tiko ena lagilagi vata kei Karisito e dodonu me tiko e vei e dua na tamata?
A. Ena Karisito .
B. Ena Matavuvale
8. E vakacava na levu ni butobuto e tiko vua na Kalou?
A. Vakalailai
B. Sega

4. B 5. B 6. A 7. A 8. B

Ni da sa papitaiso, eda sa mate ki na ivalavala ca, ka sa biuti keda na Kalou ki na yago i Karisito. Me vaka ni da lotu Vakarisito, e dodonu me da biuta e levu na sasaga me da bulataka na sala ni Kalou. Na ivalavala ca e butobuto, ka sega na butobuto vua na Kalou. Ke da vakayagataka na iVolatabu me vaka na noda mape, ena dusimaki keda ena ivakarau ni noda bula, eda na sega tale ni lakosese.

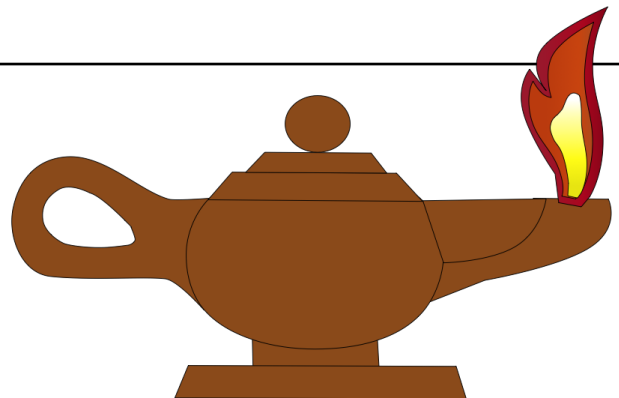
Vakacava ke sa dredre na lotu Vakarisito?

Maciu 25:1-13

1 Ena qai vakatautauvatataki na matanitu vakalomalagi kei na goneyalewa e lewe tini, eratou sa dui kauta na nona cina, ka laki veitata kei na tagane sa qai vakawati. 2 Ka lewe lima vei iratou sa vuku, ka lewe lima sa lialia. 3 O iratou na lialia eratou sa kauta na nodratou veicina, a ratou sa sega ni kauta vata kei na waiwai; 4 ia ko iratou na vuku eratou sa kauta na waiwai e na nodratou tavaya, kei na nodratou cina. 5 Ia ni sa dede mai na tagane sa qai vakawati, eratou sa sosovu kecega ka moce. 6 Ni sa qai lomaloma-ni-bogi na vanua, sa ia na kacikaci, Raica, sa lako mai na tagane sa qai vakawati; dou laki veitatavaki kaya. 7 Eratou sa qai tucake kecega na goneyalewa oqo, a ratou sa vakarautaka na nodratou cina. 8 A sa kaya ko iratou na lialia vei iratou na vuku, Solia mai vei keitou e dua na nomudou waiwai; ni sa boko na neitou cina. 9 A sa kaya ko iratou na vuku, De se sega ni takiveilevu vei keda: e vinaka mo dou lako ga vei ira na dauveivoli, ka volia na nomudou. 10 Ia ni ratou sa lako me ratou volivoli, sa tadu mai na tagane sa qai vakawati; ia ko iratou sa vakarau oti tu, eratou sa curu vata kaya ki na kana magiti ni vakawati: a sa qai sogo na katuba. 11 Sa qai lako talega mai emuri ko iratou na goneyalewa ko ya, ka kaya, Noqu Turaga, Noqu Turaga, dolavi keitou. 12 A sa vosa ko koya, ka kaya, Au sa kaya vakaidina vei kemudou, au sa sega ni kilai kemudou. 13 O koya mo dou qai vakatawa, ni dou sa sega ni kila na siga, se na tiki-ni-siga sa lako mai kina na Luve ni tamata.

9. Era sa vaka beka e dua na tamata ena matanitu na goneyalewa? A. Io B. Sega	12. E rauta beka na waiwai vei iratou na goneyalewa vuku? A. Io B. Sega
10. Era waraka kece beka na goneyalewa na nona lako mai na taganevou? A. Io B. Sega	13. E rauta beka na nodratou waiwai na goneyalewa lialia? A. Io B. Sega
11. E tiko beka vei ira kece na goneyalewa eso na waiwai? A. Io B. Sega	14. Ni ra lesu mai na goneyalewa ra qai kerea me dolavi na katuba, na cava e yaco? A. E sega ni vakatarai me ra curu mai. B. E kaya o Jisu ni sega ni kilai ira.

O ira kece na tamata ena vosa vakatautauvata era sa tiko ena matanitu ka ra sa cakava eso na vakavakarau me baleta na nodra Turaga me lako mai. Ia o ira na lialia era se sega ni cakava rawa na vakavakarau e rauta. Na lesoni oqo e vukei keda me da kila ni so na tamata ena lotu era na yali. E vakaraitaka tale ga ni tiko eso na ka meda cakava nida sa lotu vaKarisito.

9. A 10. A 11. A 12. A 13. B 14. B

Vakatakila 2:10

Kakua ni rerevaka e dua na ka ko na vosota: raica, na tevoru ena biuti kemudou eso ki na vale ni veivesu, mo dou vakatovolei kina; ia dou na vakararawataki ka bogi tini: dou gumatua mo dou yacova na mate, au na qai solia vei kemudou nai sala ni bula.

15. E dodonu beka vua na lotu Vakarisito me rerevaka na rarawa?

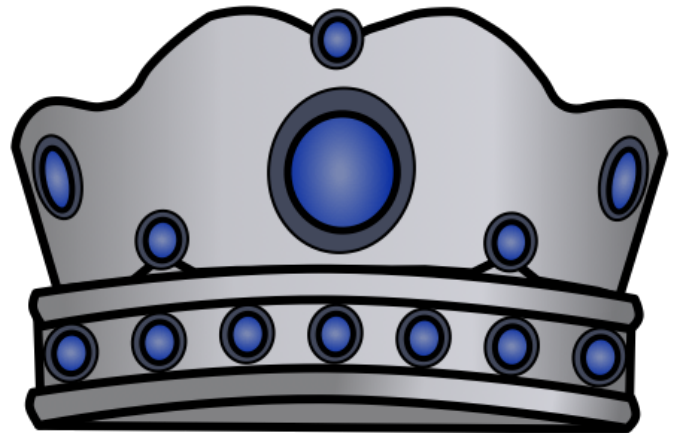
- A. Io
- B. Sega

16. Kevaka eda na yalodina ena noda bula taucoko, na cava eda na rawata?

- A. E dua na isala ni bula .
- B. E dua na idabedabe vakaturaga

Na Vakatakila e volai vei ira na lotu Vakarisito era vakacacani tiko ena nodra vakabauti Jisu ni Luve ni Kalou. E dodonu mera yalodina tiko ga ke vakayalia mada ga na nodra bula vakayago. Kevaka era cakava vakakina, era sa na rawata na isau levu duadua e rawa ni rawata e dua na tamata — na bula tawamudu. E vaka kina vei ira kece era na bula vua na Kalou me yacova ni ra sa mate.

15. B 16. A

Kua ni laiva e dua na ka me tarova na nomu muria na Kalou.

Na cava eso na ka me cakava e dua na lotu Vakarisito ni sa vakabulai oti?

Maciu 10:37

O koya e lomani tamana se tinana vakal cake mai vei au: sa tawa yaga vei au, kei koya e lomani luvens tagane se luvena yalewa vakalevu cake mai vei au sa tawa yaga vei au.

Joni 14:15

Kevaka dou sa lomani au, dou na vakayacora na noqu i vakaro kecega.

17. B 18. A

17. Meda kilikili vua na Kalou na cava meda cakava?
- A. Na ka era vinakata na noda vuvale meda cakava.
  - B. Lomana na Kalou vakalevu cake mai na noda lomana na noda matavuvale.
18. Meda lomana na Kalou na cava meda cakava?
- A. Mo maroroya na Nona ivunau .
  - B. Me marau na neitou matavuvale.

Me ganiti keda na icovi mai vua na Kalou, e dodonu meda lomana na Kalou. Nida lotu Vakarisito, e dodonu meda vakamarautaka vakalevu na Kalou mai vei ira kece, wili kina na noda vuvale. Kena ibalebale oqori ni dodonu me da cakava na ka e tukuna o Koya kevaka mada ga e vinakata na noda matavuvale me da cakava e dua tale na ka.

Na cava eso na ka me cakava e dua na lotu Vakarisito ni sa vakabulai oti?

Maciu 6:33

Ia dou vakasaqara taumada ga na matanitu ni Kalou, kei na nona yalododonu: ia ena soli me kenai kuri vei kemudou na vei ka kecega oqo.

19. Na cava meda biuta vakalevu kina na sasaga?
A. Na kena kunei na matanitu ni Kalou .
B. Me marau na neitou vuvale

Me vaka ni da lotu Vakarisito, e dodonu me da vakayagataka e levu na sasaga me da cakacakataka kina na matanitu ni Kalou ka kunea na sala e vinakata na Kalou me da bula kina.

19. A

Na cava eso na ka me cakava e dua na lotu Vakarisito ni sa vakabulai oti?

Maciu 25:14, 29-30

14 Ena gauna oya ena vakaoqo na matanitu vakalomalagi. Asa dua na tamata ka sa lako yani kina dua na vanua tani; asa kacivi iratou mai na nona dauniveiqavavi ka lesi iratou kina qaravi ni nona i yau.

29 Ni sa tu vua na tamata e dua na ka, ena qai soli vakalevu tale yani vua: ia na tamata sa sega ni tu vua e dua na ka, ena qai kau tani mai vua na ka sa tu vua.

30 Ia na tamata tawa yaga oqo mo dou biuta ki na butobuto etautuba: ena dautagi kina, ka vakasequruquru bati.

1 Pita 2:2

mo dou vaka na gone sa qai sucu, mo dou gadreva nai vakavuvuli sa vaka na wai-ni-sucu dina, mo dou tubu cake kina:

20. O cei na tamata e kacivi?
A. Vulagi
B. Dauveiqaravi
21. E vaka beka na tamata cakacaka ena Matanitu?
A. Io
B. Sega
22. Na mataqali dauveiqaravi vakacava na tamata oya?
A. Yaga
B. Sega ni yaga
23. Ena vakayagataka e vei na dauveiqaravi oqo na tawamudu?
A. Lomalagi
B. Eli
24. Na cava me tiko vua na lotu Vakarisito vou na gagadre?
A. Na vosa ni Kalou .
B. E dua na itutu cecere ena matanitu .
25. Na cava meda vinakata kina na sucu ni vosa?
A. Me tubu .
B. Me tiko ga na gone vei Karisito

20. B 21. A 22. B 23. B 24. A 25. A

Ni dua na dauveiqaravi ena matanitu e sega ni via tubu ka cakava e levu cake, na vosa vakatautauvata oqo e vakaraitaka ni ra sega ni yaga ka ra na vakayagataka na tawamudu e eli.

Kevaka eda dau vakani ena vosa ni Kalou me vaka e dua na gone sucu vou, eda na tubu ka yaga ena lotu.

Na cava eso na ka me cakava e dua na lotu Vakarisito ni sa vakabulai oti?

2 Timoci 2:15

Gumatua sara mo vakaraitaki iko mo vinaka e na mata ni Kalou, a tamata daucakacaka sa sega e dua na ka me madua kina, mo wasea vakadodonu nai vakavuvuli dina.

26. Me rawa ni o vakaraitaka ni o vakadonui, na cava e vakaroti ira na lotu Vakarisito na Kalou mera cakava ena tikina oqo?

- A. Me rogoci na ivunau .
- B. Me vuli

Ni da toso tikoga, e dodonu me da vulica tikoga vakavinaka. Ena noda taurivaka vakadodonu na iVolatabu, eda na sega ni yalolailai baleta nida kila na ka e vinakata na Kalou meda cakava. Kevaka eda talairawarawa Vua, eda na kila ni da sa ciqomi mai vua na Kalou.

26. B

Na cava eso na ka me cakava e dua na lotu Vakarisito ni sa vakabulai oti?

Roma 12:12

dou reki e nai nuinui; vosota na ka rarawa; ia tikoga na masu:

1 Cesalonaika 5:17

Dou masu tikoga ka kua ni mudu.

27. Na cava meda cakava tiko ga?

- A. Masu
- B. Vakila na loloma vei keda

27. A

Mera dau masu vakalevu na lotu Vakarisito.

Na cava eso na ka me cakava e dua na lotu Vakarisito ni sa vakabulai oti?

Iperiu 10:24-25

24 me da veivakananumi keda vakai keda me da veivakatakatai me dauloloma kai valavala vinaka: 25 me da kakua ni biuta na vakasoqoni vata, me vaka nai valavala ni tamata eso; me da veivakamasuti tiko: ia me vakalevu, ni dou sa raica sa toro voleka mai na siga.

Na ivakaro ni Kalou eke sai koya me ra dau sota vata na lotu Vakarisito me ra sokalou ena imatai ni siga kece ni macawa.

28. O cei o keda meda vakasamataka?
A. O keda
B. Eso tale na lotu Vakarisito .
29. Na cava meda kua ni biuta laivi?
A. Soqoni vata me sokalou .
B. Cakava na ka e vakamarautaki keda .
30. Eda veivakayaloqqaqataki vakacava?
A. Lako vata mai
B. Tiko ga e vale

28. B 29. A 30. A

Me da vakabulai, e dodonu me da tiko vei Karisito ni da sa mate. Ni dua e talairawarawa vua na Kalou ena nona yaco me lotu Vakarisito, sa qai vakacurumi koya na Kalou ki na yago i Karisito, na lotu. Ia, e rawa ni digitaka e dua na tamata me biuta na yago ena dua na gauna. E ka ni rarawa, ni ra dau cakava na tamata na digidigi oqo. Eso era cakava ena nodra muria na ivakavuvuli lasu. Eso era cakava baleta ni ra cudruvaka na Kalou, se ra via lesu tale ki na marau ni valavala ca. Eso tale era cakava baleta nira sega ni via cakacaka vua na Kalou. Na ka levu me baleta na ka oqo sai koya ni gauna taucoko e bula tiko kina e dua na tamata, era na digitaka beka me ra veivutuni ka lesu tale vua na Kalou, ka ra sa vakalesui mai kina ki na yago i Karisito. Ni da luvu ni Kalou, eda vinakata meda dauveiqaravi yalodina tiko ga. Oqo ena vakavuna me da vinakata me da sokalou me vaka na Nona veidusimaki, vuli, tubu, ka cakava na noda vinaka duadua me da bulataka na sala ni Kalou.